
Perusmaksun käyttöönotto Virolahden vesilaitoksella

TeknLtk 29.01.2025 § 5

Valmistelija

Kunnaninsinööri Sami Nivuslammi

Vesihuoltolaissa säädetään yleisesti sekä talousveden että viemäroinnin maksuista. Vesihuoltolain 18 § mukaan vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että niillä katetaan vesihuoltolaitoksen käyttökustannukset, uus- ja korvausinvestoinnit sekä kohtuullinen tuotto sijoitetulle pääomalle. Vesihuoltolain 19 § mukaan vesilaitoksen tulee periä vesihuollosta käyttömaksua. Lisäksi laitos voi periä liittymismaksua ja perusmaksua sekä muita maksuja laitoksen toimittamista palveluista. Lyhyen tähtäimen näkökulmasta laki edellyttää maksutasoa, joka on riittävä kattamaan kaikki vesihuoltopalveluidentuottamisesta aiheutuvat vuosittaiset kustannukset. Pitkän tähtäimen toimintaedellytysten näkökulmasta oleellista on käyttömaksuuden kunnosta huolehtiminen riittävän investointitason kautta. Investoinnit tulisi rahoittaa maksuista kerätyillä varoilla.

Virolahden kunnan vesihuoltolaitoksella taksarakenne muodostuu tällä hetkellä lain vaatimista talousveden ja jäteveden käyttömaksuista (€/m³), talousveden- ja jäteveden liittymismaksuista sekä osassa liittymistä perusmaksun kaltainen vesimittarin vuokramaksu 8,04e (alv 0 %). Lisäksi käytössä on määritetty maksut jälkiperintäalisästä ja liittymän sulkemisesta/avaamisesta. Perusmaksua ei ole toistaiseksi käyttöönotettu. Erillisen talousveden ja jäteveden perusmaksun periminen on Suomessa nykyään yleistä. Vesihuoltolain 19 § mukaan perusmaksua voidaan periä vesihuoltopalveluiden käyttäjiltä, mikäli se on tarpeen kustannusten oikean kohdentamisen ja aiheuttamisperiaatteen vuoksi.

Perusmaksu on luonteeltaan jatkuva kiinteäksi määritetty maksu, jolla tulisi kattaa osa vesihuoltolaitoksen kiinteistä kustannuksista. Kiinteiden kustannusten kattaminen kokonaan perusmaksulla ei ole kannatettavaa, sillä se poistaisi taloudellisen kannustimen vastuulliselle veden käytölle. Kiinteät kustannukset ovat kustannuksia, jotka eivät riipu käytetystä veden määrästä, vaan syntyvät vesihuoltojärjestelmien ja toimitusvalmiuden ylläpidosta. Kiinteitä kustannuksia ovat siis henkilöstökulut, rahoituskulut ja poistot, käyttömaksuuden huoltoon ja ylläpitoon liittyvät materiaali ja palvelukulut sekä hallinnolliset kulut.

Virolahden vesihuoltolaitoksen taksoja on kokonaisuutena tarkistettu viimeksi 29.11.2017, tekninen lautakunta § 159 ja jäteveden hintaa on nostettu 27.11.2019, tekninen lautakunta § 116. Käyttömaksulla voidaan nykytilassa kattaa vesihuollon ylläpidon kiinteät ja muuttuvat kustannukset, mutta korvausinvestointien kattamiseen pelkkä käyttömaksu ei ole riittävä. Vesihuoltolaitoksen taksojen tulisi käyttömaksujen lisäksi sisältää perusmaksut, joilla osin katettaisiin etenkin verkoston ylläpidon ja korvausinvestointien kiinteitä kustannuksia.

Vuonna 2023 vesihuoltolaitoksen kokonaisliikevaihto oli 619.031 €, josta vesilaitoksen osuus oli 202.946 € ja viemärlaitoksen 416.085 €. Vesilaitoksen menot olivat 142.160 € ja viemärlaitoksen 384.492 €, yhteensä 526.652 €. Käyttökate on 92.379 € positiivinen. Vesilaitoksen käyttökate oli 60.787 € ja viemärlaitoksen 31.592 €. Poistot huomioiden vesi- ja viemärlaitoksen tilikauden tulos oli 133.985 € tappiollinen.

Taksarakennemuutoksessa tulee huomioida, että muutokset ovat perustelutuja, kohtuullisia sekä sopimus- ja toimitusehtojen mukaisia. Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan monopoli ja kuluttajalla ei ole vaihtoehtoisia mahdollisuuksia vesihuoltopalveluiden saamiseksi. Toisaalta laki velvoittaa vesihuoltolaitoksen kattamaan toiminnasta aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti asiakkailta perittävillä maksuilla. Kohtuullisuuden ja kuluttajalaskutuksen ennakoitavuuden säilyttämiseksi hinnankorotukset pitää tehdä maltillisesti pidemmällä ajanjaksolla taloudellisista paineista huolimatta.

Virolahden vesihuoltolaitos ei ole oma juridinen oikeushenkilö (esim. osakeyhtiö, vesiosuuskunta) vaan osa kunnan organisaatiota, joten maksujen yleisistä perusteista päättää kuntalain 14 § mukaisesti kunnanvaltuusto. Valtuuston päättämiä maksujen yleisiä perusteita ovat maksulajit (käyttömaksu, liittymismaksu ja perusmaksu). Päätösvalta maksujen yksityiskohteisesta määrittämisestä, kuten maksujen suuruudesta on delegoitu hallintosäännöllä tekniselle lautakunnalle.

Vuoden 2025 talousarvioon on vesihuoltolaitoksen tuloihin budjetoitu perusmaksuilla saatavan talousveden osalta 80.000 € ja jäteveden osalta 70.000 €.

Taksarakenteen muutos ja uusi maksulaji tulisi ottaa käyttöön 2025 alkuvuodesta. Yleisten toimitusehtojen 4.3 Ilmoittaminen maksujen ja taksarakenteen muutoksista kohdan mukaan, ”Maksujen muutoksista ja muutosten perusteista sekä taksarakenteen muutoksesta laitos ilmoittaa asiakkaalle vähintään kuukautta ennen muutosten voimaantuloa. Ilmoitus on tehtävä selkeällä ja helposti havaittavalla tavalla ja se voidaan esimerkiksi lähettää laskun yhteydessä erillisenä tiedotteena asiakkaan laskutusosoitteeseen. Jos asiakkaan laskut lähetetään verkkopankkiin, laitos lähettää lisäksi ilmoituksen kiinteistön postiosoitteeseen tai asiakkaan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.”

Vesihuoltolaitoksen taksarakennetta päivitetään ottamalla käyttöön uusi maksulaji, perusmaksu. Talous- ja jäteveden perusmaksut määräytyvät pienemmissä kiinteistöissä huoneistotyyppin mukaan, suuremmissa mittariin mukaan. Taksarakenteen muutos astuu voimaan 1.4.2025.

Alla ehdotus perusmaksuksi, perusmaksu korvaa tällä hetkellä käytössä olevan vesimittarin vuokramaksun 8,04 € (alv 0 %).

Huoneistotyyppi /Q3 (m ³ /h)	Perusmaksu talousvesi €/vuosi		Perusmaksu jätevesi €/vuosi	
	alv 0%	alv 25,5 %	alv 0%	alv 25,5 %
omakotitalo (2,5 m ³ /h)	56	70,3	60	75,3
paritalo (4m ³ /h)	101	126,8	109	136,8
3-5 huoneiston talot (6,3 m ³ /h)	203	254,8	218	273,6
6 – huoneiston talot ja 10 m ³ /h (DN 25/40)	396	463,1	429	538,4
16 m ³ /h (DN40/50)	739	927,4	792	994
25 m ³ /h (DN50/65)	1152	1445,8	1234	1548,7
40 m ³ /h (DN65/80)	1455	1826,0	1566	1965,3
63 m ³ /h (DN80/100)	1762	2211,3	1894	2377,0
100 m ³ /h (DN80/100)	2119	2659,3	2270	2848,9

alv. muutokset huomioidaan hinnoissa automaattisesti

Esittelijä Virolahden tekninen johtaja Ilkka Jantunen

Ehdotus Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että vesihuoltolaitoksen taksarakennetta päivitetään ottamalla käyttöön uusi maksulaji, perusmaksu. Talous- ja jäteveden perusmaksut määräytyvät pienemmissä kiinteistöissä huoneistotyyppin mukaan, suuremmissa mittarikoon mukaan. Taksarakenteen muutos astuu voimaan 1.4.2025.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää, että mikäli kunnanvaltuusto hyväksyy edellä esitetyn taksarakenteen muutoksen, otetaan talous- ja jäteveden perusmaksu käyttöön 1.4.2025, esityksen mukaisesti.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KhVi 03.02.2025 § 19

Esittelijä Virolahden kunnanjohtaja Topi Heinänen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää osaltaan hyväksyä teknisen lautakunnan esityksen, ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että
1) vesihuoltolaitoksen taksarakennetta päivitetään 1.4.2025 alkaen siten, että talous- ja jätevedelle otetaan käyttöön uusi maksulaji, perusmaksu, joka korvaa taksoissa vesimittarin vuokramaksun
2) talous- ja jäteveden perusmaksut otetaan käyttöön ehdotetun suuruisina 1.4.2025 alkaen

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KvVi 24.02.2025 § 5
6/15.00.02.01/2024

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Topi Heinänen

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää, että

- 1) vesihuoltolaitoksen taksarakennetta päivitetään 1.4.2025 alkaen siten, että talous- ja jätevedelle otetaan käyttöön uusi maksulaji, perusmaksu, joka korvaa taksoissa vesimittarin vuokramaksun ja
- 2) talous- ja jäteveden perusmaksut otetaan käyttöön ehdotetun suuruisina 1.4.2025 alkaen

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa

23.9.2025

Jukka Husu
palvelusihteeri
keskusarkistonhoitajan sijainen

Tiedoksianto asianosaisille

Vastaanottajat:

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 5**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite:

PL 1744, 70101 KUOPIO

Käyntiosoite:

Minna Canthin katu 64, käynti Puistokadun puolelta
70100 KUOPIO

Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 564 2501
Puhelinnumero: 029 564 2502

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa ([Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX](#)®) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Virolahden kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: PL 14, 49901 VIROLAHTI
Käyntiosoite: Virojoentie 7, 49900 VIROLAHTI
Sähköpostiosoite: kirjaamo@virolahti.fi
Puhelinnumero: 040 710 7301

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9:00 - 15:00

VIROLAHDEN KUNTA

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Virolahden kunnanvaltuusto

§ 5

24.02.2025

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 3.3.2025

<https://www.virolahti.fi/asiointi-ja-paatokseteko/osallistuminen/esityslista-ja-poytakirjat/>